

Uchwała Nr XXVII/171/2021
Rady Gminy
Leśna Podlaska
z dnia 28 lipca 2021 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023

Na podstawie art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 ze zm.) Rada Gminy Leśna Podlaska uchwala, co następuje:

§ 1

Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Leśna Podlaska.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy
Leśna Podlaska

Ewa Kulińska

*Załącznik
do Uchwały Nr XXVII/171/2021
Rady Gminy Leśna Podlaska
z dnia 28 lipca 2021 r.*

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2021-2023**

WSTĘP

Rodzina stanowi integralną część społeczeństwa, jest jego najmniejszą, a zarazem podstawową komórką. Rodzina jest pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka. To tutaj ono nabywa wiedzę o otaczającym je świecie, panujących między ludźmi stosunkach. Uczy się wyrażania swoich uczuć (lęku, obaw, zadowolenia, gniewu) oraz wartościowania co jest dobre, a co złe. Wychowują się w niej kolejne pokolenia, które w późniejszym okresie swojego życia kreują społeczeństwo. Rodzina kształtuje osobowość młodego pokolenia, postawę społeczną i wyznacza koleje jego losu. Dlatego tak ważne jest zachowanie prawidłowych ról społecznych. Tylko „zdrowa” rodzina jest warunkiem wychowania młodego pokolenia, które będzie miało poczucie własnej wartości, aspiracji, empatii jak również będzie bazą do budowania kolejnej prawidłowo funkcjonującej najmniejszej komórki społecznej.

Rozpad rodziny związany z niewydolnością wychowawczą, zanikaniem poczucia bezpieczeństwa, narastaniem konfliktów powoduje wzrost zjawisk negatywnych, które wymagają ingerencji z zewnątrz angażując przy tym siły i środki społeczne. Długoletnie przebywanie rodziny w sytuacji kryzysowej może spowodować całkowite zerwanie więzi rodzinnych i umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Mając na względzie fakt, że rodzina biologiczna jest najbardziej sprzyjająca dla prawidłowego rozwoju dziecka należy zadbać o to, aby ono jak najdłużej w niej pozostało. Dlatego należy wspierać rodzinę, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje. Należy podjąć pracę z rodziną w jej najbliższym otoczeniu i w różnorodnych formach środowiskowych bez potrzeby odrywania dziecka od rodziny. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Chodzi tutaj o obustronny wysiłek zarówno członków rodziny jak i pracowników instytucji pomocy społecznej (pracownik socjalny, asystent rodziny) zmierzający do przywrócenia naturalnych więzi i normalizacji życia rodzinnego. W swoich działaniach pracownicy socjalni, asystenci rodziny mają za zadanie wspieranie i wspomaganie, a nie zastępowanie rodziców w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Jednym z nowatorskich rozwiązań w systemie pomocy społecznej jest możliwość zatrudnienia asystenta rodziny do pracy na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Rola asystenta rodziny polega na całościowym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci zagrożonej wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie ich samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności, składających się na proces prowadzenia gospodarstwa domowego. Działania asystenta rodziny

mają wspomagać rozwój kompetencji wszystkich członków rodziny tj. rodziców i dzieci, czemu służy indywidualne podejście do rodziny i jej problemów. W tym miejscu należy jednoznacznie powiedzieć, że asystent rodziny nie przejmuje działań za rodzinę, jedynie wspiera ją w wykonywaniu określonych obowiązków jak i również w podjętych działaniach, pokazuje jakie efekty przyniesie ich praca oraz ukierunkowuje te działania w taki sposób, aby przyniosły one zamierzone efekty. Pozostawienie rodzin dysfunkcyjnych bez fachowego wsparcia i różnorodnej pomocy specjalistycznej powoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować może różnorodnymi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone są dzieci. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowanie wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Aby móc kompleksowo wspierać rodziny należy stworzyć gminny program wspierania rodziny, którego realizacja należy do zadań własnych gminy.

REALIZACJA PROGRAMU

Do zadań własnych Gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym odpowiednio:
 - a) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej
 - b) 30% dziecka w drugim roku
 - c) 50% w trzecim roku i w latach następnych.;

6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3;

7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy; Wspieranie rodziny prowadzone jest w formie pracy z rodziną lub pomocy w opiece i wychowaniu dziecka za jej zgodą i aktywnym udziałem. Ustawa zakłada iż rodzina może otrzymać wsparcie poprzez działania:

- instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny;
- placówek wsparcia dziennego;
- rodzin wspierających, które przy współpracy asystenta rodziny świadczą pomoc w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego czy też kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej od 1.01.2015 roku gmina ma obowiązek zatrudnienia asystenta rodziny, który niezależnie od pracowników socjalnych zajmuje się wyłącznie pracą z rodziną.

Działania na rzecz rodziny to czynności skierowane do poszczególnych jej członków oraz kampanie prowadzone na rzecz całej wspólnoty. Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest utworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin i dzieci przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, mających na celu przywrócenie im zdolności do wypełniania tych ról poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci.

Jedną z form wsparcia jest przydzielenie rodzinie asystenta rodziny, który współpracuje i wspiera rodzinę w zakresie kształtowania i rozwijania funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Pomoc ta uwzględnia zarówno potrzeby rodzin, jak i ich gotowość do współdziałania.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wsparciem są objęte rodziny, których dominującym problemem jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego. Należy podkreślić, iż przyczyny trudnych sytuacji w tych rodzinach nie są jednostkowe, a wręcz przeciwnie są spotęgowane kilkoma czynnikami, które znacznie przyczyniają się do powstania sytuacji kryzysowych w tych rodzinach. Z uwagi na obciążenie wieloma czynnikami tj. m.in. ubóstwo, alkoholizm, przemoc, niepełnosprawność, bezrobocie – rodziny te dodatkowo wymagają pomocy i wsparcia zespołu specjalistów m.in. pracowników socjalnych, asystentów rodziny, psychologów, terapeutów, pedagogów.

Indywidualna praca z rodziną pozwala zaobserwować wzrost poziomu motywacji klientów do podjęcia działań, zwiększenia poczucia, że szanowana jest ich godność. Członkowie rodzin mają możliwość uczestnictwa w procesie pomocowym, współdecydowania i współodpowiedzialności. Rodzina, mimo zmian zachowuje swoją tożsamość, odzyskuje częściową kontrolę nad własnym życiem i osiąga samodzielność w pokonywaniu trudności życiowych.

Rodzina dysfunkcyjna – to rodzina, która nie spełnia swoich zadań względem dzieci. W takiej rodzinie na pierwszym miejscu zaspokajane są potrzeby rodziców a nie dzieci. Zaburzona jest również więź emocjonalna między członkami rodziny – są osoby ważniejsze, którym pozostali członkowie rodziny muszą się podporządkować. Atmosfera w takiej rodzinie jest pełna napięcia, zasady są narzucane. Nie można wyrażać swoich uczuć, myśli, pragnień. Każda rodzina dysfunkcyjna naraża dziecko na szereg negatywnych emocji. Niejednokrotnie dzieci w takich rodzinach odbierane są jako balast dla rodziców ograniczający ich swobodę. Wobec dzieci stosowane są surowe kary, nieadekwatne do przewinienia.

Podjmując rozważania na temat roli rodziny w systemie profilaktyki, trzeba zdawać sobie sprawę z aktualnych zagrożeń, jak np. rozwój cywilizacji. Postawy wielu ludzi nacechowane są lękiem przed przyszłością, rozczarowaniem. Wiele małżeństw się rozpada, rodzice są zapracowani, nie zwracają uwagi na potrzeby dziecka (głównie te emocjonalne). Coraz bardziej widoczne są różnice pomiędzy bogatymi a biednymi. Najbardziej przez ten stan rzeczy cierpią dzieci, które pozostawione „same sobie” podejmują działania dewiacyjne, które prowadzą do niedostosowania społecznego.

Pracownicy socjalni i asystent rodziny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Leśnej Podlaskiej w ramach wykonywania swoich obowiązków podejmują działania na rzecz rodzin dysfunkcyjnych, borykających się z różnorodnymi problemami nie tylko problemem ubóstwa. Praca z takimi rodzinami wymaga od kadry pomocy społecznej wysokiego profesjonalizmu i zaangażowania w podejmowanych działaniach. Nie każda z rodzin dysfunkcyjnych wyraża jednak zgodę na podjęcie działań i współpracę z asystentem rodziny.

PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 821 ze zm.);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.);
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.)

- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" (Dz.U z 2020 r. poz 1329)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2020r., poz. 218 ze zm.);
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 ze zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050.);
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964r.-Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2020r., poz. 1359);
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685 t.j.)

DIAGNOZA

Gmina Leśna Podlaska to gmina wiejska położona w północnej części województwa lubelskiego, w powiecie bialskim. Oddalona jest o około 136 km od stolicy województwa – Lublina. Teren Gminy zajmuje powierzchnię 97,69 km², co stanowi 3,55% powierzchni powiatu bialskiego. 79% obszaru Gminy to użytki rolne, przez co ma ona typowo rolniczy charakter. Tereny leśne stanowią zaledwie 15% jej powierzchni. Pod względem geograficznym gmina Leśna Podlaska położona jest w pasie nizin środkowopolskich, w makroregionie Nizina Południowopodlaska i w mezoregionie Równia Łukowska. Gmina zlokalizowana jest w pobliżu drogi krajowej nr 2 oraz planowanej autostrady nr 2. Ponadto przez jej teren przebiega droga wojewódzka nr 811 Biała Podlaska – Sarnaki, a także drogi powiatowe i gminne. Administracyjnie Gmina składa się z 19 miejscowości oraz 17 sołectw: Bukowice, Bukowice-Kolonia, Droblin, Jagodnica, Klukowszczyzna, Leśna Podlaska, Ludwinów, Mariampol, Nosów, Nosów-Kolonia, Nowa Bordziłówka, Ossówka, Stara Bordziłówka, Witulin, Witulin-Kolonia, Worgule, Zaberbecze. Sąsiaduje ona z gminami: Biała Podlaska, Huszlew, Janów Podlaski, Konstantynów i Stara Kornica.

Praca socjalna ukierunkowana jest na rozwiązywanie problemów dotyczących osób lub rodzin, powodujących określone dysfunkcje w ich życiu lub prowadzących do ich wykluczenia społecznego. Wiele działań prowadzonych w ramach pracy socjalnej przez GOPS przynosi pozytywne efekty w postaci podjęcia pracy zarobkowej, pełnego usamodzielnienia się bądź odejścia od systemu pomocy społecznej na pewien czas, poprawy funkcjonowania rodzin, podejmowania leczenia odwykowego, umiejętności radzenia sobie w nowych sytuacjach, wzmocnienia poczucia własnej wartości. Efektywność działań podejmowanych przez pracowników socjalnych jest trudno mierzalna, gdyż efekty działań nie zawsze przekładają się

na liczby. W 2020 r. pomoc w formie pracy socjalnej otrzymało 95 rodzin. Pomoc otrzymywana przez klientów Ośrodka jest monitorowana, wywiady środowiskowe wykonywane w miejscu zamieszkania są nie rzadziej niż raz na pół roku przy zasiłkach stałych, każdorazowo przy złożeniu wniosku o inny rodzaj pomocy.

Realizując zadania wynikające z **ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej** w 2020 r. objęto asystenturą 3 rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Były to rodziny którym przyznano asystenta na wniosek sądu. Liczba rodzin zmienia się w zależności od potrzeb. Rodziny objęte tą formą pomocy niechętnie podejmują współpracę z asystentem rodziny.

GOPS zapewnia obsługę **Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie**. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele: policji, służby zdrowia, oświaty, organizacji pozarządowych, pomocy społecznej oraz sądowej służby kuratorskiej. Zadaniem Zespołu jest podejmowanie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, działań interwencyjnych w środowisku oraz ścisła współpraca na rzecz konkretnych rodzin problemowych.

W roku 2020 pomocą społeczną w postaci **świadczeń pieniężnych i niepieniężnych** objęto 236 osób w 77 rodzinach. Pomoc w formie pracy socjalnej otrzymało 95 rodzin (221 osób w rodzinach).

Wśród klientów Ośrodka dominują osoby mające trudności z funkcjonowaniem społecznym, u których występują problemy rodzinne, zdrowotne i prawne. Wiele rodzin szuka w Ośrodku informacji na temat możliwości skorzystania ze swoich uprawnień, możliwości formalnych rozwiązań swoich problemów, oczekują wsparcia i zrozumienia. Każda osoba zgłaszająca się jest kierowana do pracownika socjalnego, który w sposób profesjonalny i zgodnie z etyką zawodowa stara się pomóc w rozwiązaniu zgłaszanych problemów.

Praca socjalna jest działalnością zawodową opartą na relacji pracownika socjalnego z klientem. To klient i jego problem warunkują powstanie relacji pomocy oraz podjęcie działań naprawczych. Klienci trafiają do pracownika socjalnego w bardzo różny sposób i kierują nimi różne motywacje. Osoby, które same odczuwając swoją sytuację jako trudną, taką z którą sobie nie mogą poradzić, poszukują pomocy w wyspecjalizowanych placówkach, zwykle sami dowiadują się o możliwościach instytucji lub uzyskują informacje od innych osób takich jak np. lekarze, nauczyciele, sąsiedzi, radni, media itp.

Poszukując możliwości wyjścia z trudnej sytuacji są oni otwarci na współpracę z pracownikiem socjalnym. Mają duże oczekiwania wobec niego i instytucji pomocy, jednak równocześnie mają świadomość konieczności własnego udziału w procesie zmiany swojej

sytuacji. Inną grupę stanowią klienci, którzy od instytucji pomocy społecznej oczekują naprawienia ich sytuacji życiowej, traktując oferowane świadczenia, jako im należne i reprezentują postawę roszczeniową wobec pracownika socjalnego. Nie chcą współpracować z pracownikiem socjalnym, oczekują pomocy i rozwiązywania ich problemów bez ich udziału. Wielu klientów pomocy społecznej nie wykazuje zainteresowania i motywacji do zmiany swojej sytuacji. Część z nich nie ma odpowiednich umiejętności do zajęcia się swoimi sprawami. Rodziny nie radzą sobie finansowo i są bezradne w sprawach gospodarstwa domowego i organizacji dnia codziennego. Dziedziczona staje się bieda i bierna postawa wobec pracy i nauki. Sposobem na życie jest umiejętnie pozyskiwanie różnorodnych świadczeń.

Pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej starają się zmieniać te postawy i wskazywać klientom konieczność przejęcia przez nich odpowiedzialności za siebie i swoje rodziny.

Realizując zadania związane z pracą socjalną pracownicy Ośrodka współpracują m.in. z innymi jednostkami pomocy społecznej, służbą zdrowia, sądem, policją, szkołami, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Urzędem Skarbowym, kuratorami sądowymi i społecznymi, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Powiatowym Urzędem Pracy. W ramach pracy socjalnej osobom starszym lub niepełnosprawnym dowożone były produkty żywnościowe otrzymywane z Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej oraz paczki żywnościowe świąteczne. Osobom starszym organizowano zakup opału i jego dowóz do miejsca zamieszkania. Pracownicy Ośrodka rozdają również pomoc żywnościową otrzymywaną z PKPS.

Powody przyznania pomocy społecznej (art. 7 ustawy o pomocy społecznej)

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
Ubóstwo	43	115
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	1	1
Potrzeba ochrony macierzyństwa	19	100
w tym: wielodzietności	11	70
Bezrobocie	22	66
Niepełnosprawność	38	111
Długotrwała lub ciężka choroba	36	106
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	1	2
Przemoc w rodzinie	1	8
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0
Alkoholizm	11	30

Narkomania	0	0
------------	---	---

Typy rodzin objętych pomocą społeczną

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
Rodziny ogółem	126	342
o liczbie osób	60	60
1		
2	12	24
3	8	24
4	16	64
5	17	85
6 i więcej	13	85
Rodziny z dziećmi ogółem	52	248
o liczbie dzieci	11	41
1		
2	24	107
3	11	59
4	4	25
5	0	0
6	2	16
7 i więcej	0	0
Rodziny niepełne ogółem	6	25
o liczbie dzieci	1	2
1		
2	4	17
3	0	0
4 i więcej	1	6
Rodziny emerytów i rencistów ogółem	11	19
o liczbie osób	8	8
1		
2	0	0
3	1	1
4 i więcej	2	8

Zauważyć jednak należy, że w stosunku do lat poprzednich znacznie zmniejszyła się liczba korzystających z pomocy, wpływ na tą sytuację miały świadczenia wychowawcze.

REALIZATORZY PROGRAMU

Program realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Leśnej Podlaskiej przy udziale:

1. Urzędu Gminy w Leśnej Podlaskiej;
2. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Leśnej Podlaskiej;
3. Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Leśnej Podlaskiej;

4. Placówek oświatowych z terenu Gminy Leśna Podlaska;
5. Gminnego Ośrodka Kultury w Leśnej Podlaskiej.
6. Placówki Służby Zdrowia;
7. Organizacji pozarządowych;
8. Komisariatu Policji w Janowie Podlaskim;
9. Kuratorów Sądowych;
10. Sądu – Wydział Karny, Wydział Rodzinny i Nieletnich;
11. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Białej Podlaskiej;
12. Powiatowego Urzędu Pracy w Białej Podlaskiej.

UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 ze zm.) do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny. W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji (pomoc społeczna, szkoła, sąd, policja). Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie trzyletniego programu wspierania rodziny w Gminie Leśna Podlaska na lata 2021-2023. Priorytetem będzie prowadzenie działań profilaktycznych i osłonowych tak, aby zapobiegać marginalizacji i społecznemu wykluczeniu mieszkańców. Działania na rzecz rodziny to czynności skierowane do poszczególnych jej członków oraz kampanie prowadzone na rzecz całej wspólnoty. Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest skoordynowane wsparcie dzieci i rodzin, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, mających na celu przywrócenie im zdolności do prawidłowego wypełniania tych funkcji, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie również w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną. Ma to na celu pomoc w odzyskaniu przez rodziców funkcji opiekuńczych tj. umożliwienie dziecku powrotu do środowiska rodzinnego.

Cel główny programu – wsparcie rodzin wykazujących trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz profilaktyka w zakresie działań na rzecz wzmocnienia rodziny.

Cele szczegółowe:

1. Zapobieganie powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.
2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka.
3. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez rodziców.

Nazwa zadania	Podmiot realizujący	Wskaźnik realizacji
1. CEL SZCZEGÓŁOWY Zapobieganie powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.		
Monitoring sytuacji rodzin zagrożonych dysfunkcjami/rodzin dysfunkcyjnych oraz analiza zjawisk rodzących potrzebę ubiegania się o pomoc	GOPS w Leśnej Podlaskiej	Przyczyny udzielania pomocy. Liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych.
Współpraca z kuratorami sądowymi, policją, szkołami w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych.	GOPS w Leśnej Podlaskiej, Komisariat Policji w Janowie Podlaskim	Liczba podjętych interwencji. Liczba osób objętych wsparciem.
Praca socjalna polegająca na wzmacnianiu lub odzyskiwaniu przez rodzinę zdolności do pełnienia prawidłowych funkcji w społeczeństwie.	GOPS w Leśnej Podlaskiej	Liczba rodzin objętych wsparciem w postaci pracy socjalnej.
Motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia uzależnień, terapii dla ofiar i sprawców przemocy domowej.	GOPS w Leśnej Podlaskiej, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba osób, które podjęły terapię. Liczba założonych Niebieskich Kart. Liczba osób, które ukończyły terapię.
Zapewnienie opieki rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych – w zależności od potrzeb.	GOPS w Leśnej Podlaskiej, Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA,	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, których dzieci

	Placówki oświatowe, PCPR w Białej Podlaskiej, UG w Leśnej Podlaskiej.	zostały umieszczone w pieczy zastępczej. Liczba asystentów rodziny. Liczba rodzin, którym przydzielono asystenta.
2. CEL SZCZEGÓŁOWY Zabezpieczenie podstawowych potrzeb dziecka.		
Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom	GOPS w Leśnej Podlaskiej, UG w Leśnej Podlaskiej.	Liczba i forma udzielonej pomocy. Liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą.
Objęcie dożywianiem potrzebujących dzieci	GOPS w Leśnej Podlaskiej	Liczba dzieci korzystających z posiłków
Objęcie rodzin dysfunkcyjnych profesjonalną pomocą.	GOPS w Leśnej Podlaskiej, Komisariat Policji w Janowie Podlaskim.	Liczba podejmowanych interwencji kryzysowych. Ilość godzin udzielnego nieodpłatnego poradnictwa specjalistycznego.
Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzynie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo- wychowawczej.	GOPS w Leśnej Podlaskiej, UG w Leśnej Podlaskiej	Liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych ośrodkach. Wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w placówkach.
3. CEL SZCZEGÓŁOWY Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców		
Szczegółowe i wieloaspektowe rozpoznanie sytuacji rodziny przeżywającej trudności	GOPS w Leśnej Podlaskiej	Liczba rodzin przeżywających trudności.
Kierowanie osób uzależnionych na leczenie	GOPS w Leśnej Podlaskiej, GKRPA	Liczba osób, które podjęły terapię. Liczba osób, które ukończyły terapię.

Włączenie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Rozwiązywania Przemocy w Rodzinie w rozwiązywanie problemu przemocy w rodzinie.	GOPS w Leśnej Podlaskiej Zespół Interdyscyplinarny, Komisariat Policji w Janowie Podlaskim.	Liczba założonych Niebieskich Kart
Udzielanie rodzinom pomocy finansowej i rzeczowej (w postaci żywności, odzieży itp.)	GOPS w Leśnej Podlaskiej, Urząd Gminy w Leśnej Podlaskiej, Polski Komitet Pomocy Społecznej	Liczba rodzi objętych pomocą.
Przydzielenie rodzinom asystenta rodziny.	GOPS w Leśnej Podlaskiej, Sąd Rejonowy w Białej Podlaskiej Wydział Rodzinny i Nieletnich	Liczba rodzin współpracujących z asystentem rodziny
Udział pracowników socjalnych i asystentów rodziny w szkoleniach dotyczących pracy z rodziną.	Pracownicy socjalni, Asystenci rodzin	Liczba szkoleń i konferencji.

ADRESACI PROGRAMU

Odbiorcami działań ujętych w Programie są rodziny i dzieci zamieszkałe na terenie Gminy Leśna Podlaska przeżywające trudności w sferze opiekuńczo- wychowawczej, rodziny z niskimi dochodami oraz rodziny, w których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.

Wszystkie dzieci wymagają ochrony ich praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Szczególnej uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Dysfunkcje rodziny, spowodowane w głównej mierze uzależnieniami przyczyniają się do powstawania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w tych rodzinach. Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej.

Rodzina, jako naturalne środowisko rozwoju dziecka, przeżywając trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci wymaga wsparcia dla dobra nie tylko dzieci, ale też wszystkich jej członków. Przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodzin jest też największym zyskiem dla społeczności lokalnej.

PRZEWIDYWANE EFEKTY I REZULTATY PROGRAMU

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

1. Poprawa funkcjonowania społecznego dzieci, młodzieży i rodzin ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym.
2. Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa rodziny i dziecka.
3. Zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stwarzanie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.
4. Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.
5. Przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej.
6. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych.
7. Poprawa i wzrost jakości w zakresie funkcjonowania rodziny.
8. Wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych.
9. Umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji.
10. Rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny.
11. Zwiększenie dostępności rodzin do poradnictwa specjalistycznego.
12. Rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Finansowanie 3- letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Leśna Podlaska, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

MONITORING I EWALUACJA

Program będzie koordynowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Leśnej Podlaskiej. W ramach jego realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie. Wskazana jest stała współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami w celu zapewnienia najlepszego efektu podjętych inicjatyw. Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji

i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację. Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny w Leśnej Podlaskiej na lata 2021-2023 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, w szczególności rodzin z dziećmi.

Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia.

Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację programu powinny włączyć się aktywnie instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami wspierają dzieci i rodziny. Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

